

Endringer i Sykehjelps- og pensjonsordningen for leger

Sykehjelps- og pensjonsordningen for leger (SOP) vil foreta tilpasning av praksisen for tildeling av enkelte ytelser til fastlegeordningen og endringer i rammebetingelser for øvrig. Tilpasningene gjelder ytelsene sykehjelp, stønad ved svangerskap/nedkomst og omsorgsstønad ved adopsjon.

Tilpasning til fastlegeordningen skjer fra ordningen iverksettes. For øvrig gjelder tilpasningene spesifisering av organisasjonsmessige vilkår for rett til nevnte ytelser. Disse endringer vil gjelde fra kommende årsskifte.

Fastlegeordningen

I rammeavtalen mellom Legeforeningen og Kommunenes Sentralforbund om fastlegeordningen i kommunene heter det at basisgodtgjørelsen bortfaller etter 16 dagers sykefravær. Legen har imidlertid rett til å engasjere vikar, og da opprettholdes basisgodtgjørelsen. Fastleger skal ha inngått kollegiale fraværavtaler for å sikre at pasientene på sin liste er sikret vikar under såkalt ordinært fravær, dvs. det fravær innenfor åtte uker som benyttes til ferie, kurs, osv. SOP tolker innholdet i avtalen slik at det er mulig å opprettholde basisgodtgjørelsen også under sykefravær utover 16 dager, dersom kollegiale fraværavtaler også omfatter slikt fravær.

Når det er mulig å opprettholde basisgodtgjørelsen, faller den økonomiske begrunnelsen for å tilstå full utgiftskompensasjon fra SOP bort. SOPs tilpasning innebærer derfor at det i ordningens utgiftskompensasjon gjøres et fradrag tilsvarende størrelsen av basisgodtgjørelsen.

Utgiftskompensasjonen er i utgangspunktet 40 % av brutto praksisinntekt, i 2001 begrenset oppad til kr 555 000. En praksis med omsetning på for eksempel kr 1,2 millioner kroner, vil følgelig ha rett til utgiftskompensasjon på kr 480 000 per år, forutsatt at medlemmet fortsatt er forpliktet til å dekke utgiftene. Dersom basisgodtgjørelsen utgjør 30 % av omsetningen, dvs. kr 360 000, hvilket innebærer en listelengde på ca. 1 300 personer, vil utgiftskompensasjonen fra SOP utgjøre kr 120 000 per år.

Presisering av vilkår for rett til ytelser

SOP vil fra 1.1. 2002 stille organisatoriske vilkår for å få rett til ytelsene sykehjelp, stønad ved svangerskap/nedkomst og omsorgsstønad ved adopsjon. Vilkårene innebærer en avgrensning i forhold til dagens praksis, men samsvarer fullt ut med SOPs intensjon slik

Tabell 1 Retten til ytelsene sykehjelp, stønad ved svangerskap/nedkomst og omsorgsstønad ved adopsjon i relasjon til organisering av privat legevirksomhet.

Organisering	Rettigheter	
	Lege med driftsavtale ¹	Lege uten driftsavtale
Legen er registrert som personlig næringsdrivende		
– Solopraksis eller deltaker i gruppepraksis	Ja	Ja
– Legen er tilknyttet annen juridisk person (aksjeselskap, ansvarlig selskap m.m.)		
– Pasientene er legens kunder og legen innkrever alle inntekter som føres i legens eget næringskjema.	Ja	Ja
– Pasientene er den andre juridiske personens kunder. Denne innkrever inntektene og honorerer legen.	Nei	Nei
Legen er arbeidstaker		
– Enmannsaksjeselskap med legen ansatt – legen er eneste eier	Ja	Nei
– Kompaniaksjeselskap – legen er ansatt i selskap med bare andre praktiserende leger som aktive eiere og hvor legen selv har eierandel og ansvar for utgifter i forhold til sin praksisinntekt i selskapet	Ja	Nei
– Lege ansatt i aksjeselskap som eies helt eller delvis av andre	Nei	Nei

¹ Driftsavtale = kommunal fastlegeavtale eller fylkeskommunal avtale for legespesialister

de er angitt i ordningens vedtekter: «Medlemmer av ordningen som driver praksis fra kontor utenfor institusjon har rett til...» SOP har lagt til grunn en vid fortolkning av denne formuleringen, hovedsakelig fordi det har vært viktig å ha forutsigbare rettigheter i SOP. Utviklingen i måten leger organiserer eller på annen måte deltar i privat legevirksomhet på, har gjort at SOPs styre har funnet det nødvendig å bringe praksisen nærmere samsvar med intensjonen.

Følgende presisering vil fra årsskiftet gjelde i forhold til retten til sykehjelp, stønad ved svangerskap/nedkomst og omsorgsstønad ved adopsjon: *Ytelsene under § 9 vil fra 1.1. 2002 bli praktisert slik at leger som driver kurativ praksis fra kontor utenfor institusjon som selvstendig virksomhet med kommunal fastlegeavtale eller fylkeskommunal avtale for legespesialister, har rett til sykehjelp, stønad ved svangerskap/nedkomst og omsorgsstønad ved adopsjon.*

Andre leger som driver praksis fra kontor utenfor institusjon har også rett til slike ytelser forutsatt at de driver kurativ praksis som personlig næringsdrivende.

I tabell 1 skisseres i hovedtrekk virkningen av den praksisen som legges til grunn fra 1.1. 2002, og som er presisert foran. Ev. tilfeller som faller på siden av de som er skissert i tabellen, vil bli vurdert individuelt.

Det ble i slutten av mai sendt ut brosjyre til privatpraktiserende leger og kommuneleger om SOPs ytelser. Denne kan også fås ved henvendelse til Legeforeningens sekretariat.

Einar Espolin Johnson
Økonomiavdelingen